

QUARESMA AMB SANT PAU: "APASSIONAT PEL CRIST"

4. CARTES I TESTIMONI DE FE: «PER LA FE US HEU REVESTIT DE CRIST!»

Les cartes paulines

Després de fundar una nova comunitat cristiana, Pau es quedava un temps amb ells per acompanyar-los en la seva formació i en la seva nova vida de creients. Amb tot, mentre seguia els seus viatges missioners, procurava mantenir-se en contacte amb totes les seves comunitats, bé anant-hi personalment, enviant-hi algun dels seus companys i

col·laboradors, o bé escrivint-los-hi cartes.

Es conserven 14 cartes o epístoles escrites per Pau. Quatre són personals (a Filemó, a Titus i 1^a i 2^a a Timoteu), mentre que la resta són col·lectives 1^a i 2ª als Tessalonicencs, als Gàlates, 1^a i 2ª als Corintis, als Romans, als Filipencs, als Colossencs, als Efeusis i als Hebreus). Possiblement Pau va escriure altres textos que s'hauran perdut.

Segons el seu contingut, destinataris i data, les cartes s'organitzen en **cinc grups**:

- Les **cartes als Tessalonicencs**, de l'any 52 la més antiga.
- Les anomenades **«grans epístoles»** (Gàlates, Romans, 1ª Corintis i 2ª Corintis) amb el tema central de la justificació per la fe. Van ser escrites durant el segon i tercer viatge de missió: Romans des de Corint; 1 i 2 Corintis des de Macedònia; Gàlates des d'Èfes.
- Les anomenades **cartes de la captivitat** (Filipencs, Efeusis, Colossencs, Filemó): la dels Filipencs, escrita a Efes; Efeusis,

Colossencs i Filemó, a Cesarea o Roma. El seu argument central és la «capitalitat de Crist». Dóna ànims a les seves comunitats

.- Les **cartes pastorals** (a Titus i 1^a i 2^a a Timoteu), escrites abans i durant la segona captivitat, no sabem on. El tema central és l'organització de l'Església (bisbes, preveres, diaques...). La 2^a a Timoteu esdevé el «testament espiritual» de l'apòstol.

.- La carta als **Hebreus**, (que generalment no se atribueix a sant Pau).

La més extensa i doctrinal és la que va escriure als cristians de Roma. La més curta, a Filemó. Les més apassionants i fortes són les dues que va escriure als Corintis, corregint alguns errors. La més elevada i difícil és la dels Efeusis. La més carinyosa, als Filipencs. Les darreres cartes les va escriure des de la presó, i anaven adreçades a Timoteu i Titus. La primera carta als Tessalonicencs té el mèrit de ser el primer escrit del Nou Testament, ja que fou escrita abans que els Evangelis.

Testimoni de vida

Les cartes de Pau són textos vitals, doncs sorgeixen de les circumstàncies concretes de la vida de les primeres comunitats. Són una síntesi extraordinària d'allò que cal pensar i fer per a viure com a cristians.

A través de les cartes Pau dóna instruccions als cristians sobre la manera de comportar-se i dóna resposta a les seves inquietuds. També els exhorta, els guia en la fe i ensenya sobre ètica i doctrina. En general, dóna ànims a les seves comunitats i respon a les seves preguntes o preocupacions (Tessalonicencs i Corintis), de vegades els reprèn (Gàlates i 2 Corintis) i de vegades els escriu com a mostra d'agraïment pel seu comportament (Filipencs).

A la vegada les cartes ens ajuden a conèixer Pau. Reflecteixen la seva personalitat, els seus dons i la seva pròpia lluita interior: *"No entenc què faig, perquè no faig allò que vull, sinó allò que detesto..."* (Rom 7, 15-21)

Testimoni de fe

Aquestes cartes estan inspirades per l'Esperit Sant i formen part de la revelació divina. És a dir, **són Paraula de Déu** i a través d'elles Déu es dona a conèixer. Formen part del Nou Testament, i tenen el mateix valor doctrinal i profunditat sobrenatural que un Evangeli.

En elles hi ha les primeres reflexions sobre el cristianisme i tenen caràcter i autoritat apostòliques. S'hi desenvolupen els primers brots de la teologia cristiana.

Pau transmet a través de les seves cartes un immens coneixement de Crist. Més que un coneixement sistemàtic, ofereix un coneixement espiritual. Tracta els temes del pecat i la justificació, del Cos Místic, de la Llei i de la llibertat, de la fe i de las obres, de la carn i de l'esperit, de la predestinació i de la reprovació, del Regne de Crist i la seva segona Vinguda. Pau també presenta el primer Credo cristià: *"Primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo havia rebut: Crist morí pels nostres pecats, com deien ja les Escriptures, i fou sepultat; ressuscità el tercer dia, com deien ja les Escriptures,"* (1 Co 15, 3-4)

En elles s'hi resumeix tot el que l'Església catòlica ensenya sobre la fe i la moral. Això és el que els hi confereix un extraordinari **valor doctrinal**.

UNA LLU EN EL NOSTRE CAMÍ QUARESIMAL

L'evangeli és per a tot el món. Allí on ha existit el veritable esperit del cristianisme, s'han eliminat tota classe de diferències. La carta de sant Pau a Filemó, pregant pel seu esclau Onèsim, ens dona la pauta per a una nova existència social: *"Tracta'l com a germà"*. L'esperit d'amor i igualtat és l'únic que convenç.

L'encontre amb Crist en el camí de Damasc canvià radicalment l'existència de sant Pau: començà a considerar tots els seus mèrits com "pèrdua" davant la sublimitat del coneixement de Jesucrist. La Carta als Filipencs ens ofereix un sentit testimoni del pas de sant Pau d'una justícia fonamentada en l'observança de la Llei a una justícia basada en la fe en Crist: havia entès que tot el que fins llavors li havia semblat un guany, en realitat davant Déu era una pèrdua, i per això havia decidit apostar tota la seva existència en Jesucrist. El tresor amagat al camp i la perla preciosa en la que inverteix tot el demés ja no eren les obres de la Llei, sinó Jesucrist, el seu Senyor.

"No podem negar que ser cristians i viure com a cristians són posats a prova cada dia més en els nostres ambients i haurem de remar tantes vegades contracorrent, però és precisament davant les dificultats on brolla més forta la crida a ser més convençudament coherents amb la nostra identitat de «sal» i «llum» en la societat. Tot i que el nostre és un temps de purificació que pot arribar a cansar-nos, estem cridats a donar millor gust i més claredat al nostre voltant.

Sortosament no caminem sols, construïm sobre el millor dels fonaments, Jesucrist, i anem semblant la llavor de l'evangeli en el solc que altres han obert abans que nosaltres des de fa més de dos mil anys. Per tot arreu se'ns diu que cal plantejar-nos seriosament la qüestió de la transmissió de la fe com la major de les prioritats, però això és impossible si caiem en la trampa de jugar amb dues baralles dissociant la fe i la vida. Som seguidors de Jesucrist les vint-i-quatre hores del dia i els tres-cents seixanta-cinc dies de l'any: tant en el temple com al carrer, a casa en la vida de família i al treball o a l'escola, durant el temps lliure i en la diversió, i també en totes les nostres activitats i relacions econòmiques, socials i polítiques.

Tant de bo que a Lleida, més enllà de polèmiques inútils, els membres de l'Església encertem a fer ressonar els valors i les exigències del Regne de Déu com quelcom realment propici i decisiu per a la felicitat de tothom. **(Joan Piris Frígola Bisbe de Lleida)**